

CONSORCI UNIVERSITAT INTERNACIONAL MENÉNDEZ PELAYO BARCELONA

Arquitectura i catàstrofe

I Lloc de realització

Aula 1
Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB)
Montalegre, 5 Barcelona

I Preu matrícula

145 euros (90 euros per a estudiants universitaris) **Codi 1201**

I Matricula

Matrícula online a www.cuimpb.cat
Omplir el formulari

I Forma de pagament

Transferència o ingrés en efectiu a: La Caixa
Núm. de compte: 2100-3272-94-2200087659

I Informació i crèdits de lliure elecció

Secretaria d'Alumnes
CUIMPB-Centre Ernest Lluch
Tel: 933 017 555
info@cuimpb.cat

I Direcció

Josep Maria Rovira, catedràtic d'Història de l'Art i l'Arquitectura.
Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (ETSAB) -
Universitat Politècnica de Catalunya (UPC).

I Contingut

“El concepte de progrés cal fundar-lo en la idea de catàstrofe. Que tot segueixi ‘així’ és la catàstrofe. Aquesta no és l'imminent cada vegada, sinó que és el cada cop ja donat. Pensament de Strindberg: l'infern no és res que ens aguaiti encara, sinó que és aquesta vida aquí “

Walter Benjamin, Parc Central. Obres I, 2

“Però hi ha un aspecte essencial en aquest fenomen de les festes de les demolicions: es destrueix el passat. No es destrueix només un edifici, amb tot l'odiós que sigui, sinó la seva història i la de la seva habitació. [...] Això és un altre fenomen de pànic. Avui, tot és pànic. Estem passant de la guerra freda al pànic fred. I això és un esdeveniment cultural –i no polític– enorme“.

Paul Virilio, City of panic (2005)

De totes les arts plàstiques segurament l'arquitectura és la més exposada a alguna classe de realitat que mostri la impermanència del seu transcórrer pel món. Massa interessos i circumstàncies pròpies i impròpies juguen contra seu: realitat social, clients, temps, accidents naturals i provocats s'encarreguen d'arruïnar-la quan el seu missatge ha periclitat, quan és massa inapropiat per al sentir general o quan la cultura dominant exigeix altres propostes. Les catedrals romàniques eren substituïdes per les catedrals gòtiques, Juli II enderroca la Basílica de Constantí, els palaus de Rafaello van caure per a construir la Plaça de Sant Pere, l'arquitectura es va autoesborrar durant el barroc, Piranesi

va anunciar la destrucció com a missatge d'una refundació disciplinar, el Crystal Palace va cremar, Le Corbusier va perdre concursos, Hitler va patejar el pavelló d'Alemanya de Mies van der Rohe, Mussolini va enderrocar esglésies, palaus i temples per a obrir la Via Della Consolazione o la dels Fòrums Imperials, la Maison du Peuple de Víctor Horta no va evitar la piqueta, les Torres Bessones van ser destruïdes sense contemplacions...

En temps de crisi caldria observar la coincidència de les circumstàncies que van provocar algunes d'aquestes catàstrofes amb les arquitectures que van liquidar. L'arquitectura ha patit aquestes circumstàncies i les ha mostrat, entre la vergonya i el desvergonyiment, entre les ferides i la mort, entre la culpabilitat i la innocència. La destrucció prioritària de les arquitectures que s'han erigit en símbol és una constant que es pot situar al costat de les massacres urbanes generals per objectius militars o simplement d'especulació.

La catàstrofe destructora i la novetat proposada participen de tres estadis de temps. Abans: la tabula rasa que apareix és necessària per a la proposta de nous paradigmes o per a la reconstrucció dels antics. Durant: si la catàstrofe és provocada per l'home per proposar una altra veritat, els dos models s'entrecreen temporalment. Després: la catàstrofe esgota l'arquitectura i un model que mai més no es tornarà a repetir, i la seva acció és considerada com un final.

I Direcció

Josep Maria Rovira, catedràtic d'Història de l'Art i l'Arquitectura.
Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (ETSAB) -
Universitat Politècnica de Catalunya (UPC).

I Coordinació

Carolina B. García, professora d'Història de l'Art i l'Arquitectura,
Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (ETSAB) -
Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), Departament d'Arquitectura i Enginyeria de la Construcció (DAEC) - Unversitat de Girona (UdG).

I Patrocina:

Universitat Politècnica de Catalunya.

I Ponents

Ramon Faura, arquitecte. Professor associat d'Història de l'Art i l'Arquitectura, URV.

Albert Fuster, arquitecte. Escola ELISAVA - UPF.

Carolina B. García, arquitecta. Professora associada d'Història de l'Art i l'Arquitectura, ETSAB - UPC i DAEC - UdG.

Julio Garnica, arquitecte. Professor associat d'Història de l'Art i l'Arquitectura, ETSAB - UPC.

Enrique Granell, arquitecte. Professor Titular d'Història de l'Art i l'Arquitectura, ETSAB - UPC.

Juan José Herrera de la Muela, diplomàtic, editor i traductor. Ambaixador especial per a l'Any Dual Espanya-Rússia 2011.

Manolo Laguillo, fotògraf. Catedràtic de Fotografia, Facultat de Belles Arts, UB.

Ricardo Lampreave, arquitecte. Professor Titular d'Història de l'Art i l'Arquitectura, Escola Superior d'Arquitectura de Saragossa.
Octavi Rofes, professor del Departament d'Humanitats,UPF. Sots-director de l'Escola de Disseny i Art EINA.

José Luis Oyón, arquitecte. Professor Titular d'Urbanisme, ETSAV - UPC.

Antonio Pizza, arquitecte. Professor Titular d'Història de l'Art i l'Arquitectura, ETSAB - UPC.

Josep M. Rovira, arquitecte. Catedràtic d'Història de l'Art i l'Arquitectura, ETSAB - UPC

Carles Serra, arquitecte. Professor associat d'Història de la Construcció, Departament de Composició Arquitectònica, ETSEIB - UPC

Paolo Sustersic, arquitecte. Professor d'Història de l'Art i l'Arquitectura, Escola ELISAVA.

PROGRAMA

Dilluns, 25 de juny

09.30 - 10.00 h | Inauguració

Joan Fuster Sobrepere, director acadèmic, CUIMPB-Centre Ernest Lluch

Josep Maria Rovira, director del curs

Final

10.00 - 11.00 h | L'enfonsament de la casa dels Usher
Octavi Rofes

11.00 - 12.00 h | La Torre de Babel
Enrique Granell

12.00 - 12.30 h | Pausa

12.30 - 13.30 h | Pavelló alemany, Mies van der Rohe. Brussel·les, 1935
Josep Maria Rovira

13.30 - 14.30 h | Pruitt-Igoe, Missouri, 1972
Julio Garnica

14.30 -16.30 h | Pausa

16.30 - 17.30 h | Twin Towers, New York, 2001
Albert Fuster

17.30 - 18.30 h | Txernòbil i Fukushima, segle XX-XXI
Paolo Sustersic

Dimarts, 26 de juny

Nous paradigmes vs reconstrucció del que és vell

10.00 - 11.00 h | La llegenda de Sant Petersburg
Juan José Herrera de la Muela

11.00 - 12.00 h | El terratrèmol de Lisboa, 1755
Ricardo Lampreave

12.00 - 12.30 h | Pausa

12.30 - 13.30 h | L'incendi de Chicago, 1871
Antonio Pizza

13.30 - 15.30 h | Pausa

15.30 - 16.30 h | Dresden / Varsòvia, 1945
Carolina B. García

16.30 - 17.30 h | El Palau de la República, Berlín 1973-1976
Carles Serra

Dimecres, 27 de juliol

Coexistència

09.30 - 10.30 h | Barcelona, 1987-2012
Manolo Laguillo

10.30 - 11.30 h | Place Vendôme, segles XVII-XIX
Ramon Faura

11.30 - 12.00 h | Pausa

12.00 - 13.00 h | El París de Hausmann, segle XIX
José Luis Oyón

Consorti Universitat Internacional Menéndez Pelayo Barcelona

UIMP Barcelona
Centre Ernest Lluch

Cursos de verano

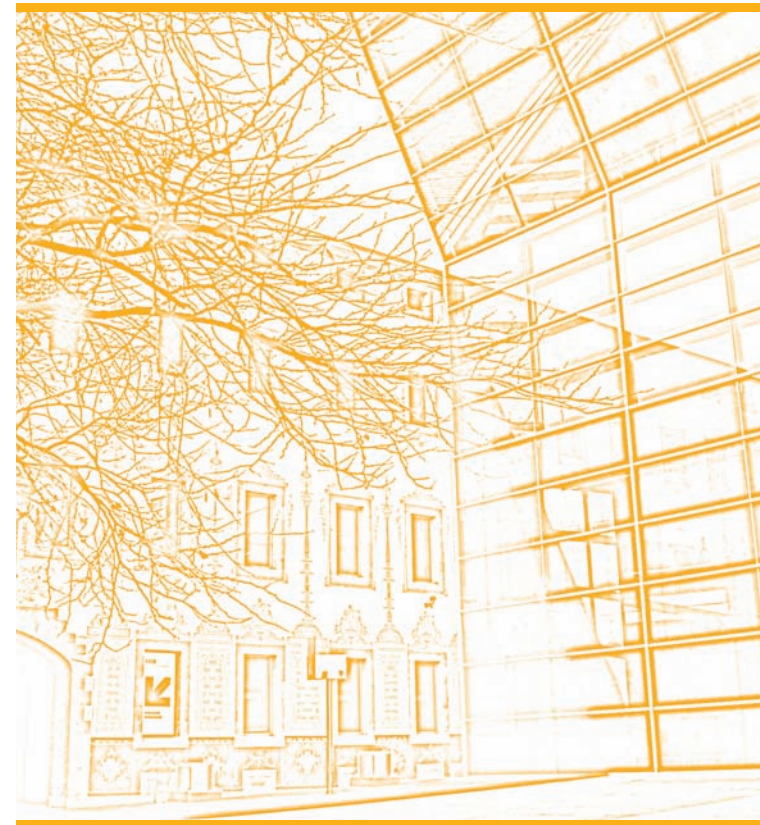
créditos de libre elección

Arquitectura y catástrofe

25-27 de junio 2012

Direcció: Josep Maria Rovira,

catedrático de Historia del Arte y la Arquitectura, ETSAB – UPC

Patrocina:

El CUIMPB-Centre Ernest Lluch es un consorcio:

Lugar de realización

Aula 1
Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB)
Montalegre, 5 Barcelona

Precio matrícula

145 euros (90 euros para estudiantes universitarios) [Código 1201](#)

Matrícula

Matrícula online en www.cuimpb.es
Rellenar el formulario

Forma de pago

Transferencia o ingreso en efectivo en: La Caixa
Núm. de cuenta: 2100-3272-94-2200087659

Información y créditos de libre elección

Secretaría de Alumnos
CUIMPB-Centre Ernest Lluch
Tel: 933 017 555
info@cuimpb.es

Dirección

Josep Maria Rovira, catedrático de Història del Arte y la Arquitectura. Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Barcelona (ETSAB) – Universitat Politècnica de Catalunya (UPC).

Contenido:

“El concepto de progreso cabe fundarlo en la idea de catástrofe. Que todo siga ‘así’ es la catástrofe. Ésta no es lo inminente cada vez, sino que es lo cada vez ya dado. Pensamiento de Strindberg: el infierno no es nada que nos aceche aún, sino que es esta vida aquí”.
Walter Benjamin, Parque Central. Obras I, 2

“Pero hay un aspecto esencial en este fenómeno de las fiestas de las demoliciones: se destruye el pasado. No se destruye solamente un edificio, con todo lo odioso que sea, sino su historia y la de su habitación. [...] Esto es otro fenómeno de pánico. Hoy, todo es pánico. Estamos pasando de la guerra fría al pánico frío. Y esto es un acontecimiento cultural –y no político– enorme”.
Paul Virilio, City of panic (2005)

De todas las artes plásticas seguramente la arquitectura es la más expuesta a alguna clase de realidad que muestre la impermanencia de su transcurrir por el mundo. Demasiados intereses y circunstancias propias e impropias juegan en su contra: realidad social, clientes, tiempo, accidentes naturales y provocados se encargan de arruinarla cuando su mensaje ha periclitado, cuando es demasiado inapropiado para el sentir general o cuando la cultura dominante exige otras propuestas. Las catedrales románicas eran substituidas por las catedrales góticas, Julio II derribó la Basílica de Constantino, los palacios de Rafaello cayeron para construir la Plaza de San Pedro, la arquitectura se autoborró en el tiempo barroco, Piranesi anunció

la destrucción como el mensaje de una refundación disciplinar, El Crystal Palace ardió, Le Corbusier perdió concursos, Hitler pateó el pabellón de Alemania de Mies van der Rohe, Mussolini derribó iglesias, palacios y templos para abrir la Via Della Conciliazione o la de los Foros Imperiales, la Maison du Peuple de Victor Horta no evitó la piqueta, las Twin Towers fueron destruidas sin contemplaciones...

En tiempo de crisis sería necesario observar la coincidencia de las circunstancias que provocaron varias de estas catástrofes con las arquitecturas que finiquitaron. Espejo del mundo, la arquitectura ha sufrido estas circunstancias y las ha mostrado, entre la vergüenza y el descaro, entre las heridas y la muerte, entre la culpabilidad y la inocencia. La destrucción prioritaria de las arquitecturas que se han erigido en símbolo es una constante que puede situarse junto a las masacres urbanas generales por razones de guerra o simplemente de especulación. La catástrofe destructora y la novedad propuesta participan de tres estadios de tiempo. Antes: la tabula rasa que aparece es necesaria para la propuesta de nuevos paradigmas o la reconstrucción de los antiguos. Durante: si la catástrofe es provocada por el hombre para proponer otra verdad, los dos modelos se entrecruzan temporalmente. Después: la catástrofe agota la arquitectura y un modelo que nunca más volverá a repetirse, y su acción es considerada como un final.

Dirección

Josep Maria Rovira, catedrático de Història del Arte y la Arquitectura. Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Barcelona (ETSAB) – Universitat Politècnica de Catalunya (UPC).

Coordinación

Carolina B. García, profesora de Historia del Arte y la Arquitectura, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Barcelona (ETSAB) - Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), Departamento de Arquitectura e Ingeniería de la Construcción (DAEC) - Unversitat de Girona (UdG).

Patrocina:

Universitat Politècnica de Catalunya.

Ponentes

Ramon Faura, arquitecto. Profesor asociado de Historia del Arte y la Arquitectura, URV.
Albert Fuster, arquitecto. Escuela ELISAVA - UPF.
Carolina B. García, arquitecta. Profesora asociada de Historia del Arte y la Arquitectura, ETSAB - UPC y DAEC - UdG.
Julio Garnica, arquitecto. Profesor asociado de Historia del Arte y la Arquitectura, ETSAB - UPC.
Enrique Granell, arquitecto. Profesor Titular de Historia del Arte y la Arquitectura, ETSAB - UPC.
Juan José Herrera de la Muela, diplomático, editor y traductor. Embajador Especial para el Año Dual España-Rusia 2011.
Manolo Laguillo, fotógrafo. Catedrático de Fotografía, Facultad de Bellas Artes, UB.

Ricardo Lampreave, arquitecto. Profesor Titular de Historia del Arte y la Arquitectura, Escuela Superior de Arquitectura de Zaragoza.

Octavi Rofes, profesor del Departamento de Humanidades,UPF. Subdirector de la Escuela de Diseño y Arte EINA.

José Luis Oyón, arquitecto. Profesor Titular de Urbanismo, ETSAB - UPC.

Antonio Pizza, arquitecto. Profesor Titular de Historia del Arte y la Arquitectura, ETSAB - UPC.

Josep M. Rovira, arquitecto. Catedrático Historia del Arte y la Arquitectura, ETSAB - UPC.

Carles Serra, arquitecto. Profesor asociado de Historia de la Construcción, Departamento de Composición Arquitectónica, ETSEIB - UPC.

Paolo Sustersic, arquitecto. Profesor de Historia del Arte y la Arquitectura, Escuela ELISAVA.

PROGRAMA

Lunes, 25 de junio

09.30 - 10.00 h | Inauguración

Joan Fuster Sobreperere, director académico, CUIMPB-Centre Ernest Lluch
Josep Maria Rovira, director del curso

Final

10.00 - 11.00 h | El hundimiento de la casa de los Usher
Octavi Rofes

11.00 - 12.00 h | La Torre de Babel
Enrique Granell

12.00 - 12.30 h | Pausa

12.30 - 13.30 h | Pabellón alemán, Mies van der Rohe. Bruselas, 1935
Josep Maria Rovira

13.30 - 14.30 h | Pruitt-Igoe, Missouri, 1972
Julio Garnica

14.30 - 16.30 h | Pausa

16.30 - 17.30 h | Twin Towers, New York, 2001
Albert Fuster

17.30 - 18.30 h | Chernóbil y Fukushima, siglo XX-XXI
Paolo Sustersic

Martes, 26 de junio

Nuevos paradigmas vs reconstrucción de lo viejo

10.00 - 11.00 h | La leyenda de San Petersburgo
Juan José Herrera de la Muela

11.00 - 12.00 h | El terremoto de Lisboa, 1755
Ricardo Lampreave

12.00 - 12.30 h | Pausa

12.30 - 13.30 h | El incendio de Chicago, 1871
Antonio Pizza

13.30 - 15.30 h | Pausa

15.30 - 16.30 h | Dresde / Varsovia, 1945
Carolina B. García

16.30 - 17.30 h | El Palacio de la República, Berlín 1973-1976
Carles Serra

Miércoles, 27 de julio

Coexistencia

09.30 - 10.30 h | Barcelona, 1987-2012
Manolo Laguillo

10.30 - 11.30 h | Place Vendôme, siglos XVII-XIX
Ramon Faura

11.30 - 12.00 h | Pausa

12.00 - 13.00 h | El París de Hausmann, siglo XIX
José Luis Oyón

Consorti Universitat Internacional Menéndez Pelayo Barcelona

UIMP Barcelona
Centre Ernest Lluch

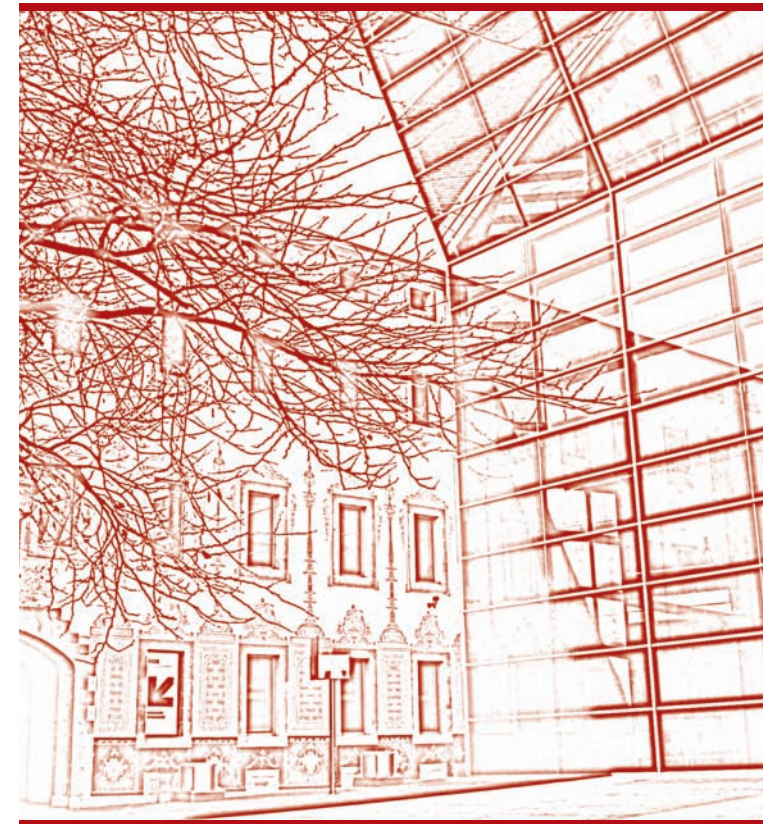
Cursos d'estiu

crèdits de lliure elecció

Arquitectura i catàstrofe

25-27 de juny 2012

Direcció: **Josep Maria Rovira**,
catedràtic d'Història de l'Art i l'Arquitectura, ETSAB – UPC

Patrocina:

El CUIMPB-Centre Ernest Lluch és un consorci:

